

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว
วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูข้าว

๑. สถานการณ์การปลูกข้าว

พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๖๙ จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น ๔๘,๕๖๑,๒๒๘ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวที่สำคัญ

๒.๑ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๒๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕๙.๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐๐.๒๕ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๕๐ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๓๑ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๑๗๙ ไร่

๒.๒ เพลี้ยไฟข้าว พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๓,๓๕๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๖๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๘๘๔ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๒,๑๖๓ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๑,๑๘๘ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	ไม่พบการระบาด

๒.๓ หนอนกอข้าว พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๓๖๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖๔ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๐๕ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๓๔๙ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๒๐ ไร่

๒.๔ หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๒๘๓ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๗๗ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๓๙ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๑๕๗ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๘๗ ไร่

๒.๕ โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด ๒๘ จังหวัด จำนวน ๗๔,๔๙๔.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒,๗๖๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๗,๒๖๑.๒๕ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๘,๙๙๑.๕๐ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๒๑,๑๗๑.๕๐ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๔๔,๓๓๑ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าว ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และศัตรูข้าวอื่นๆ

๓.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ทั้ง ๙ ศูนย์ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยงผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และเกษตรกรทั่วไปนำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

๓.๓ แนะนำให้เกษตรกรงดหว่านปุ๋ยในอัตราที่มากเกินไป และแนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว เช่น สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๖๐ ปราจีนบุรี ๑ พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิชญ์โลก ๑ ข้าวเจ้าหอมพิชญ์โลก ๑ สุรินทร์ ๑ เหนียวอุบล ๒ สันปาดอง ๑ หางยี ๗๑ เป็นต้น

๓.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดที่เกิดการระบาดของศัตรูพืช ได้ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตรับผิดชอบในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง

๓.๕ หากพบการระบาดของเพลี้ยไฟแนะนำให้เกษตรกรดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหว่าน ๗ วัน อย่าให้ขาดน้ำ และเมื่อสำรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ๑ - ๓ ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ ๖ - ๗ วัน ให้ใช้น้ำเข้าแปลงนาจนระดับน้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ ๑ - ๒ วัน แต่หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไรออน ๘๓% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓.๖ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรียเพื่อควบคุมการระบาดของหนอนห่อใบข้าว และส่งเสริมให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๔. การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๖ กันยายน ๒๕๖๓

ภาคเหนือ ระวัง หนอนห่อใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระวัง หนอนกัดใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

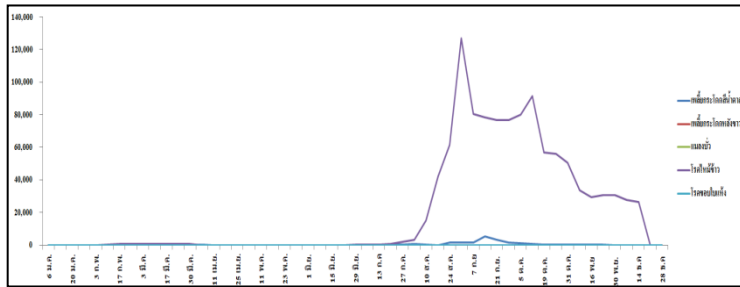
ภาคกลาง และภาคตะวันออก ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

ภาคใต้ ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของศัตรูข้าว

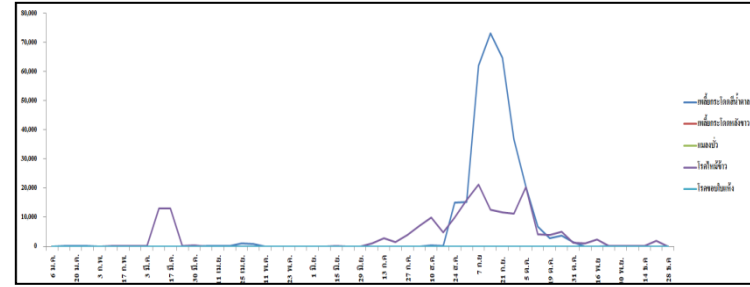
ระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

พื้นที่ปลูก (ไร่)

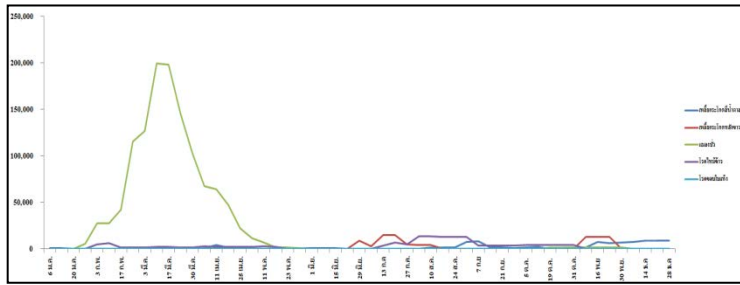
ปี ๒๕๕๘

พื้นที่ปลูก (ไร่)

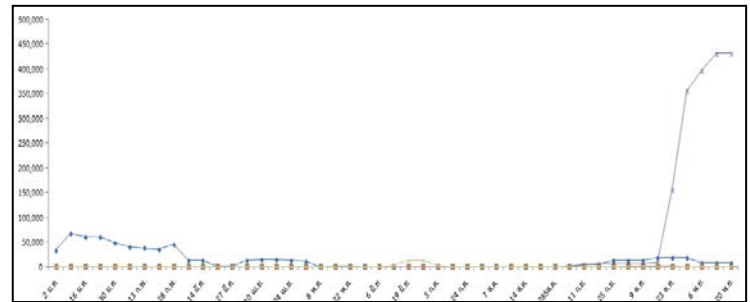
ปี ๒๕๕๙

พื้นที่ปลูก (ไร่)

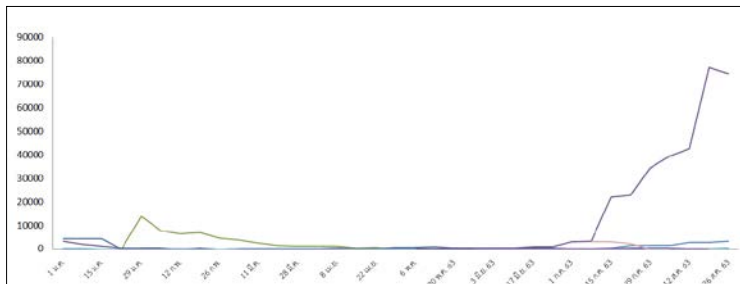
ปี ๒๕๖๐

พื้นที่ปลูก (ไร่)

ปี ๒๕๖๑

พื้นที่ปลูก (ไร่)

ปี ๒๕๖๓

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ๒๖๐ ไร่
- เพลี้ยไฟ ๓,๓๕๑ ไร่
- หนอนกอข้าว ๓๖๙ ไร่
- หนอนทอใบข้าว ๒๘๓ ไร่
- โรคไหม้ข้าว ๗๔,๔๙๔.๒๕ ไร่